

Ανθίζει η «Ελπίδα» για τους Ρομά του Δροσερού Ξάνθης

Το Εντερλέζι μια γιορτή που σηματοδοτεί την γιορτή της Άνοιξης και ταυτίζεται με την γιορτή του Αγίου Γεωργίου που λαμβάνει χώρα στις 23 Απριλίου του Ιουλιανού ημερολογίου ή στις 6 Μαΐου του Γρηγοριανού ημερολογίου, κυριάρχησε στους οικισμούς των Ρομά στην ευρύτερη περιοχή της Θράκης, ενώ ιδιαίτερα πετυχημένη ήταν η εκδήλωση που διοργάνωσε στο Δροσερό Ξάνθης, ο Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Γυναικών Ρομά του οικισμού.

Ψυχή της διοργάνωσης η κ. Σαμπιχά Σουλεϊμάνογλου, ένα σημείο αναφοράς στο Δροσερό που συμβαίνει να είναι η πρόεδρος του τοπικού συλλόγου των γυναικών Ρομά, ο οποίος καθόλου τυχαία δεν λέγεται «Ελπίδα».

Στον οικισμό του Δροσερού το Εντερλέζι γιορτάστηκε φέτος με την παρουσία πολλών τοπικών αρχόντων και επισκεπτών, ενώ χαιρετίζοντας την εκδήλωση ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ΑΜ-Θ κ. Δημήτρης Σταμάτης, τόνισε πως η πρόεδρος του συλλόγου θα πρέπει ναιώθει ιδιαίτερη χαρά καθώς με πρωτοβουλία της συγκεντρώθηκαν εκατοντάδες ντόπιοι και επισκέπτες για τη φετινή διοργάνωση, γιορτάζοντας όλοι μαζί.

Ο κ. Σταμάτης ανέφερε πως τα παιδιά του οικισμού, που μαζί συμμετείχαν στο Εντερλέζι, είναι η ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον και πως στα παιδιά αυτά πρέπει να αφιερώσουμε τις προσπάθειες μας, ώστε να έχουν ένα καλύτερο αύριο. Παράλληλα, τόνισε πως η περιοχή έχει τη στήριξη και τη συμπαράσταση της Πολιτείας και εξήρε την προσπάθεια της κ. Σαμπιχά αφού όπως είπε μέσω αυτής, η φωνή των κατοίκων του οικισμού ακούγεται και στην Ευρώπη ακόμη.

Η 33χρονη Σαμπιχά Σουλεϊμάν γεννήθηκε στο Δροσερό. Το 2006 ίδρύει μαζί με 20 ακόμα γυναίκες, τον Πολιτιστικό Μορφωτικό Σύλλογο Γυναικών Ρομά «Η Ελπίδα». Στα τρία χρόνια της λειτουργίας του ο Σύλλογος υπερηφανεύεται για το δικό του νηπιαγωγείο, αλλά και για την ενθάρρυνση των γυναικών Ρομά να στέλνουν τα παιδιά τους στα σχολεία και σε μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας και να συμμετέχουν οι ίδιες σε προγράμματα γυναικείας επιχειρηματικότητας.

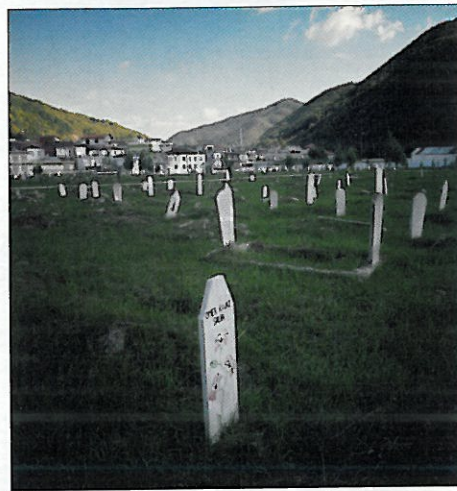

Μικρή αθίγγανη βγάζει βόλτα το αδελφάκι της στον οικισμό Δροσερό που βρίσκεται κοντά στην Ξάνθη. Δεξιά: Ημερολόγιο με φωτογραφίες της Κωνσταντινούπολης κοσμεί τον τοίχο εγκαταλελειμμένου καφενείου στον Εχίνο, ένα από τα χωριά των Πομάκων στα βουνά της Θράκης.

14, 15 Ο καιρός των ελλήνων τσιγγάνων, όπως τουλάχιστον κυλάει στο Δροσερό Ξάνθης. **16** Το μουσουλμανικό νεκροταφείο του Εχίνου. **17** Η Σαμπιχά Σουλεϊμάν φωτογραφίζεται με φόντο τον τόπο τον οποίο πασχίζει να αλλάξει.

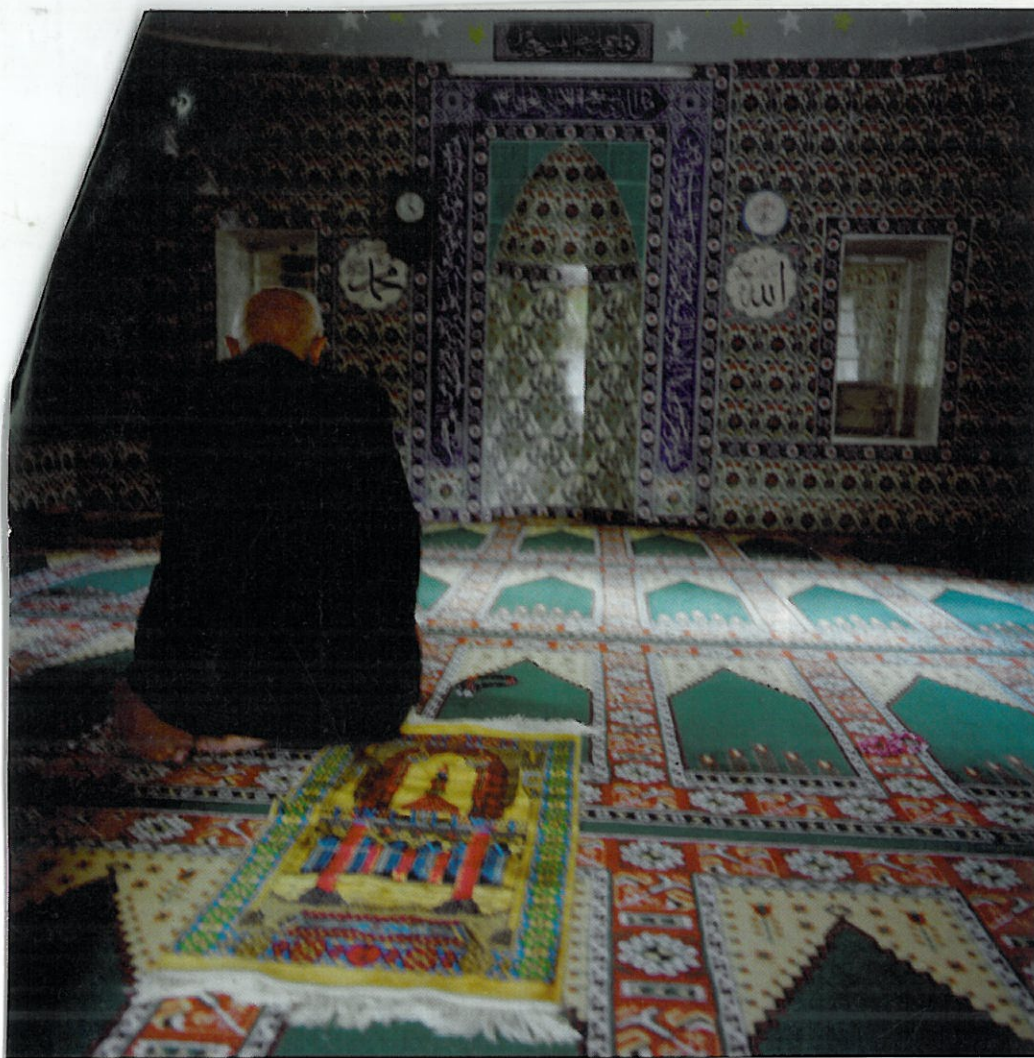

Το Δροσερό είναι ένας τσιγγάνικος οικισμός πολύ κοντά στην Ξάνθη αλλά ταυτόχρονα πολύ μακριά. Ορισμένες γειτονιές του θυμίζουν τυπικό ελληνικό χωριό, άλλες μοιάζουν με βραζιλιάνικη φαβέλα. Ο Σύλλογος διαθέτει δύο δωμάτια στο κέντρο του οικισμού, τα έχει διαμορφώσει καταλλήλως και προσπαθεί να προσεγγίσει περισσότερο τις γυναίκες και τα παιδιά, για να αντιμετωπίσουν την οικογενειακή βία και τον αναλφαβητισμό. Στη βόλτα με τη Σαμπιχά, οι κάτοικοι του οικισμού τη σταματούσαν στους λασπωμένους και γεμάτους λακούβες δρόμους και της ζήτηνε – άλλοτε μιλώντας Ρομά και άλλοτε τούρκικα – να μεσολαβήσει σε διάφορες υποθέσεις τους. Προτού ιδρυθεί ο Σύλλογος δεν εμπιστευόνταν κανέναν δικό τους, διότι όλοι όσοι τους είχαν υποσχεθεί βοήθεια στο παρελθόν κατέληξαν να τους εκμεταλλεύονται.

Στα Πομακοχώρια η κατάσταση είναι αρκετά διαφορετική. Όσοι φαντάζονται γραφικά χωριουδάκια με μικρά πέτρινα σπίτια ας χαλιναγωγήσουν τη φαντασία τους. Σε αυτή την περιγραφή ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα μόνο δυο-τρεις γραφικοί οικισμοί, η Μέδουσα, η Κοτάνη και το Δημάριο. Τα υπόλοιπα χωριά και ειδικά αυτά με τον μεγαλύτερο πληθυσμό, δηλαδή ο Εχίνος, η Σμίνθη και η Γλαύκη, έχουν σπίτια από μπετόν, δαιδαλώδεις, βρώμικους δρόμους και πολλές δορυφορικές κεραιές. Αντίθετα με ό,τι πιστεύουν οι περισσότεροι, τα δορυφορικά «πίατα», όπως είναι περισσότερο γνωστά, δεν χρησιμεύουν για να βλέπουν οι Πομάκοι τουρκικά τηλεοπτικά κανάλια ή τουλάχιστον όχι μόνο αυτά. Οι δέκτες χρησιμεύουν για να βλέπουν οι κάτοικοι τηλεόραση γενικώς. Από τα ελληνικά κανάλια, τα μόνα που έχουν δυνατό σήμα με μια κοινή κεραία είναι τα κρατικά.

Σάββατο βράδυ και στη Γλαύκη τα κορίτσια έχουν μόλις τελειώσει την καθιερωμένη βόλτα, την εφηβική ιεροτελεστία στον κεντρικό δρόμο του χωριού, κατά την οποία τα κορίτσια περνάνε μπροστά από τα αγόρια και φλερτάρουν με το βλέμμα. Εμείς θα το λέγαμε νυφοπάζαρο. Το ένα και μοναδικό Internet Café του χωριού είναι ασφυκτικά γεμάτο, οι πισσιρικάδες παίζουν με μανία videogames ακούγοντας Stavento και Stereo Mike, ελληνική χιπ-χοπ δηλαδή. Μουσική με προέλευση από τα αμερικανικά γκέτο, σε ελληνοποιημένη έκδοση, ταιριαστή σε μια περιοχή που ήταν σαν γκέτο. Ίσως και να είναι ακόμπη. Ιδιότυπο χαρμάνι, τυπικό θρακιώτικο. ●

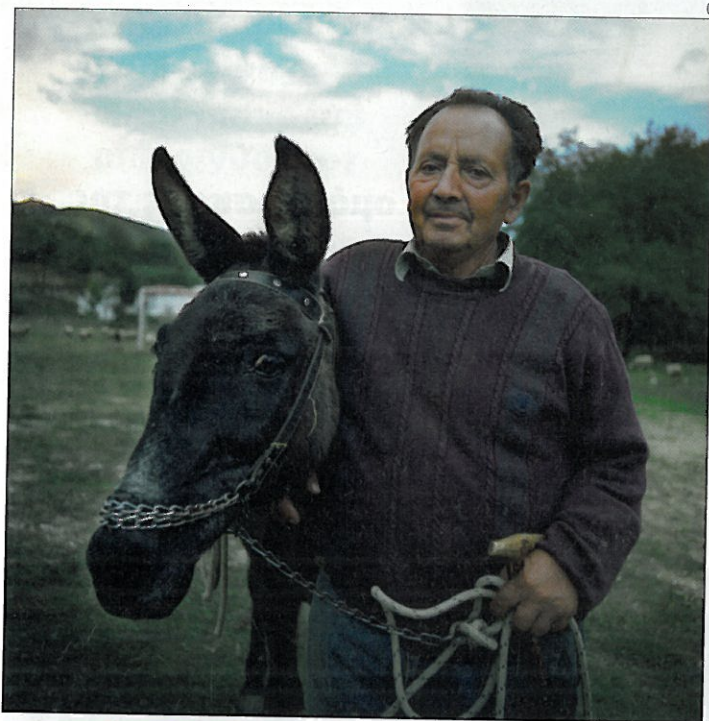

Η μουσουλμάνα Σαμπιχά ξυλοκοπήθηκε τον Ιούνιο από ομόθρησκούς της, όταν τόλμησε να αυτοπροσδιοριστεί ως Ελληνίδα σε συνεστίαση του Μουσουλμανικού Συλλόγου Εβρου στην Αλεξανδρούπολη

1 Στο Δροσερό Ξάνθης τα παιδιά περιμένουν συγκεντρωμένα να περάσουν η νύφη και ο γαμπρός ενός τσιγγάνικου γάμου. **2** Ο μουσουλμανικός τεκές των Θερμών, ιερός τόπος προσευχής για τους Πομάκους. **3** Στον δρόμο για τη Μέδουσα τα πρόβατα βοσκούν στο πρόχειρο γήπεδο. **4** Τα καλώδια μπλέκονται στο Δροσερό, όπως οι πεποιθήσεις των κατοίκων. **5** Περήφανος επάνω στο ποδήλατό του, ο πιτσιρικάς ποζάρει στον φακό.

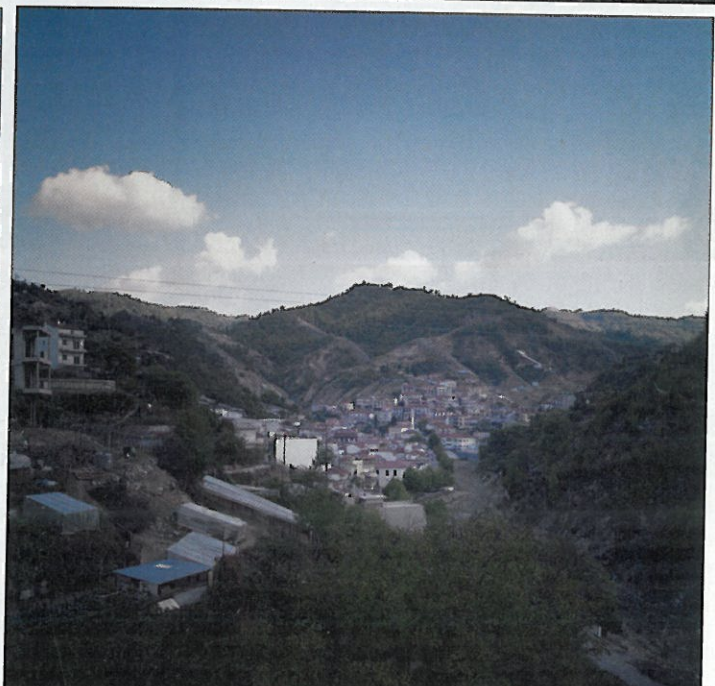
6

7

8

9

είναι τώρα 28 χρονών, μητέρα τριών παιδιών, της Κεζμπάν, του Βενιαμίν και του Χακάν, και έχει λύσει τις απορίες της για ό,τι της συνέβη μικρή. Δεν πιστεύει πια ότι οι χριστιανοί είναι οι εχθροί που τους κρατούσαν αποκλεισμένους επειδή φοβούνταν. Κατανοεί τους λανθασμένους χειρισμούς του ελληνικού κράτους και προσπαθεί να έχει το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον. Για το καλό το δικό της, αλλά και των παιδιών της. Ο σύζυγός της, Ταχίρ Κόντε, είναι πρόεδρος του Πολιτικού Συλλόγου Πομάκων Νομού Ξάνθης, τον οποίο ίδρυσε με στόχο να μπορούν να αυτοπροσδιορίζονται ελεύθερα ως «Έλληνες Πομάκοι, μουσουλμάνοι στο θρήσκευμα», όπως λέει και ο ίδιος, και να δημιουργήσουν

έναν φορέα καταγραφής και διατήρησης της γλώσσας, των εθίμων και των πολιτισμικών χαρακτηριστικών της φυλής τους. Ο Σύλλογος γνωστοποίησε τις θέσεις του αυτές και κατήγγειλε την προσπάθεια πολιτισμικής εξόντωσης των Πομάκων και των Ρομά Θράκης με επιστολή που έστειλε, στις αρχές Μαρτίου, στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στον πρωθυπουργό, στους πολιτικούς αρχηγούς και στον πρόεδρο της Βουλής.

Για όσους δεν γνωρίζουν, οι Πομάκοι είναι μία πληθυσμιακή ομάδα στην οροσειρά της Ροδόπης, τα μέλη της οποίας μιλούν την ομώνυμη (πομακική) γλώσσα, μια διάλεκτο της βουλγαρικής, και, σύμφωνα με τις επικρατέστερες θεωρίες, ασπιάστηκαν τον μουσουλ-

μανισμό κάποια στιγμή στην ιστορία τους, πιθανώς τον 17ο αιώνα. Από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης, όταν άρχισαν να λειτουργούν μειονοτικά σχολεία, στα βουνά της Θράκης, όπου κατοικούν πολλοί Πομάκοι, άρχισε η διδασκαλία της τουρκικής γλώσσας. Πιθανώς, επειδή η Βουλγαρία αποτελούσε τότε μεγαλύτερη απειλή και θεωρήθηκε προτιμότερο οι Πομάκοι να συνδεθούν με την Τουρκία. Το κοινό θρήσκευμα, η διδασκαλία της τουρκικής, η ύπαρξη της μπάρας και η δράση τουρκικών πρακτόρων ήταν οι παράγοντες που οδήγησαν αρκετούς Πομάκους να αποκτήσουν τουρκική εθνική συνείδηση, γεγονός που το εκμεταλλεύεται η γειτονική χώρα στις - άμεσες ή έμμεσες - διεκδικήσεις της.

Μικρή αθίγγανη βγάζει βόλτα το αδελφάκι της στον οικισμό Δροσερό που βρίσκεται κοντά στην Ξάνθη.
Δεξιά: Ημερολόγιο με φωτογραφίες της Κωνσταντινούπολης κοσμεί τον τοίχο εγκαταλελειμμένου καφενείου στον Εχίνο, ένα από τα χωριά των Πομάκων στα βουνά της Θράκης.